

Til lovforslag nr. L 150. Betænkning afgivet af uddannelsesudvalget den 13. maj 1981

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om fritidsundervisning m. v.

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har i denne forbindelse stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt og i samråd.

Mundtlige og/eller skriftlige henvendelser er modtaget fra:

AOF Arbejdernes Oplysningsforbunds repræsentantskab,
 Audiologopædisk forening,
 Bjerringbro Kommunale Ungdomsskole, ungdomsskoleinspektøren,
 Danmarks Ungdomsskoleforening,
 Dansk Aften- og Ungdomsskole Forening,
 Dansk Husflidsselskab,
 Dyekjær, Erling L., skoleleder, Liberalt Oplysnings Forbund, Esbjerg,
 En kreds af husholdningslærere i Randersområdet,
 Folkeligt Oplysningsforbund, landsorganisationen,
 Foreningen af deltidsledere ved fritidsundervisning for voksne,
 Foreningen af heltidsledere ved fritidsundervisning for voksne,
 Foreningen af pædagogisk medhjælp ved fritidsundervisning for voksne,
 Frit Oplysningsforbund,
 FTF Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd,
 Københavns Kommunes Aftenhøjskoles Lærerforening,
 Københavns Kommunes Aftenskole, Lærerrådet ved,
 Landsforeningen af Ungdomsskoleledere,
 LOF Liberalt Oplysnings Forbund;

LOF Liberalt Oplysnings Forbund, Viborg,
 Lærernes Centralorganisation,
 Stannow, Kirsten, lærer ved Københavns Kommunes Aftenskole og
 Studieskolen i København, styrelsen

Med hensyn til de løn- og anciennitetsregler for fritidsundervisningens timelønnede lærere, som undervisningsministeren agter at fastsætte i henhold til lovforslagets bestemmelser, henvises til den som bilag medtagne skrivelse af 12. maj 1981 fra ministeren til udvalget. Det bemærkes herved, at disse regler vil erstatte de i bemærkningerne til lovforslaget anførte løn- og anciennitetsregler.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*, idet man dog beklager, at ministeren ikke som for de timelønnede lærere har taget stilling til, hvorledes lønreglerne for ledere agtes fastat.

Mindretallet ønsker, at ministeren i sin bemyndigelse til at fastsætte regler for lederhonorar benytter princippet i nedennævnte tekst, som mindretallet havde foretrukket ved formulering af lovens § 63, og som vil medføre en omfordeling af ressourcerne i overensstemmelse med ministerens bemærkninger til lovforslaget:

»§ 63. Lederen af en fritidsundervisning for voksne, der beskæftiger flere lærere og har mere end 100 timers undervisning pr. skoleår, oppebærer et honorar, der udregnes ved at multiplicere antallet af skolens undervisningstimer i det forløbne skoleår med den til enhver tid gældende begyndelsestimeløn i aftenskolen. Procentsatsen fastsættes efter følgende skala: 101–3.000 timer 12 pct., 3.001–10.000 timer 13 pct. og over 10.000 timer 10 pct. Efter 3 års ledervirksomhed forhøjes honoraret med 20 pct.

Stk. 2. Ledere, der har fra 101 til 3.000 timers undervisning pr. skoleår, oppebærer desuden et pristalsreguleret, fast tillægshonorar, der ved lovens ikrafttræden udgør kr. 1.500,00.

Stk. 3. Overstiger det samlede timetal i et skoleår 7.500, kan der efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, i stedet ansættes en heltidsbeskæftiget leder for højst 3 år ad gangen med et honorar svarende til lønnen for lærere/overlærere, viceskoleinspektører eller skoleinspektører i folkeskolen.

Stk. 4. Til bistand for en heltidsbeskæftiget leder kan der antages pædagogisk medhjælp. Honoraret til medhjælpen beregnes efter de i stk. 1 anførte regler, idet der ved beregnin-

gen kun medtages det antal timer, der overstiger 7.500.«

Aftenhøjskolens lønninger bør efter mindretallets opfattelse fortsat være lig med lønnen for specialundervisning, da man ellers må frygte, at dette væsentlige element i fritidsundervisningen vil blive reduceret eller helt forsvinde.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet finder for første, at det er uuhørt, at man vil forringe en enkelt lønmodtagergruppes lønvilkår.

Mindretallet mener for det andet, at lærernes løn må være et forhandlingsspørgsmål mellem LC (Lærernes Centralorganisation) og finansministeren.

Mindretallet bemærker dog med tilfredshed, at det har været muligt for de organisationer, der varetager lærernes interesser, at påvise de værste urimeligheder, hvorefter nogle af disse er fjernet fra lovforslaget.

Et *tredje mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Jytte Andersen (S) Helle Degn (S) J. K. Hansen (S) fmd. Lissa Mathiasen (S)

Jimmy Stahr (S) Helmar Sørensen (S) Nørgaard Sørensen (S)

Ole Vig Jensen (RV) nfmd. Bertel Haarder (V) Bundgaard Nielsen (V)

Karen Højte Jensen (KF) Eva Møller (KF) Chr. Christensen (KrF)

Marianne Bentsen-Pedersen (SF) Alfred Hansen (DR) Halvgaard (FP) Nymann (FP)

Partierne CD og VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag

Skrivelse af 12. maj 1981 fra undervisningsministeren til uddannelsesudvalget

»Under henvisning til udvalgets behandling af det af mig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om fritidsundervisning m. v. (L nr. 150) følger hermed forslag til ændrede løn- og anciennitetsregler for fritidsundervisningens timelønnede lærere.

Forslaget går ud på følgende:

- 1) Der indføres en begyndelsesløn på 20 pct. under grundlønnen.
- 2) Grundlønnen beregnes som gældende timeløn for almindelig fritidsundervisning for voksne og for undervisning i ungdomsskolen (uden anciennitetstillæg).
- 3) Der indføres en anciennitetsløn på 15 pct. over grundlønnen.
- 4) Disse principper gælder for alle former for fritidsundervisning, dog således at timelønnen for specialundervisning på alle tre trin ligger 12,5 pct. over timelønnen for almen ungdomsskole- og fritidsundervisning.

ad 1:

Begyndelseslønnen gives for undervisning de to første år lærere underviser, dog således at lærere ansat pr. 1. august 1980, og som pr. 1. august 1981 påbegynder deres 2. år som undervisere inden for fritidsundervisningen, opretholder deres hidtidige aflønning på grundløn.

ad 2:

Grundlønnen beregnes som hidtil som $\frac{1}{1080}$ af en folkeskolelærers gennemsnitlige årsløn for så vidt angår den almene ungdomsskole- og fritidsundervisning. Til specialundervisningens grundløn gives et tillæg på 12,5 pct. af denne løn. Grundlønnen opnås efter to års godkendt undervisning på begyndelsesløn

uanset timetal, jfr. dog ad 1.

ad 3:

Anciennitetslønnen opnås efter mindst 600 timers undervisning på grundløn fordelt over mindst 3 år. Dette medfører, at alle lærere, der i øjeblikket har retten til anciennitetsløn, fortsat vil beholde denne ret, men selve lønnen går ned som følge af anciennitetstillæggets nedgang fra 20 til 15 pct.

ad 4:

Som følge af, at specialundervisningstillægget generelt reduceres fra 20 til 12,5 pct., vil alle lærere i specialundervisning komme ud for en timelønsnedgang.

Sammenfattende vil jeg sige, at de her foreslåede løn- og anciennitetsregler er betydeligt lempeligere end de i lovforslagets bemærkninger foreslåede, først og fremmest fordi kravet om et bestemt – relativt højt – årligt undervisningstimetal som betingelse for at nå fra et løntrin til et andet opgives.

De samlede offentlige mindredgifter som følge af nærværende forslag vil stort set svare til de i lovforslagets bemærkninger anslåede mindredgifter på 23,1 mill. kr. årligt, jfr. nedenfor.

For at fremskaffe det bedst mulige grundlag for de økonomiske beregninger har jeg ladet indhente oplysninger fra amtskommunerne om timetallets fordeling efter læreranciennitet. Disse oplysninger samt de i tiden efter 1. behandling indkomne årsberetninger fra amtskommunerne har ligget til grund for de nu foretagne beregninger.

Til udvalgets oplysning anfører jeg herunder de pr. 1. april 1981 gældende timelønninger samt timelønningerne pr. 1. august 1981, såfremt nærværende forslag gennemføres:

	Pr. 1. april 1981 kr.	Pr. 1. au- gust 1981 kr.
1) Ungdomsskole- og almindelig fritidsundervisning		
Begyndelsesløn	—	97,60
Grundløn	118,10	118,10
Anciennitetsløn	138,60	133,50
2) Specialundervisning		
Begyndelsesløn	—	107,85
Grundløn	138,60	130,90
Anciennitetsløn	163,20	148,20

Anm. Det bemærkes, at dyrtidsregulering er holdt uden for samtlige procentfradrag og -tillæg.

Såfremt nærværende forslag gennemføres, skønnes de økonomiske konsekvenser at ville

være som angivet i nedenstående tabel, der viser de kommunale, amtskommunale og statslige mindreudgifter for finansårene 1981, 1982 og 1983. Tallene for 1983 gælder også for de følgende år.

Finansåret 1981:

	Mill. kr.
Kommuner	5,33
Amtskommuner	0,54
Stat	<u>2,32</u>
I alt	8,19

Finansåret 1982:

	Mill. kr.
Kommuner	15,22
Amtskommuner	1,54
Stat	<u>6,64</u>
I alt	23,40

Finansåret 1983 og følgende:

	Mill. kr.
Kommuner	17,73
Amtskommuner	1,80
Stat	<u>7,73</u>
I alt	27,26

«

Sign.

DORTE BENNEDSEN

/ Finn Ovesen
fm.